

Vergaderjaar 2025–2026

34 225

Toekomst van de Nederlandse onderzeedienst

Nr. 77

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 oktober 2025

Bij deze bied ik u, mede namens de Minister van Economische Zaken (EZ), de vijfde voortgangsrapportage aan over het programma vervanging onderzeebootcapaciteit (VOZBT)¹. Deze rapportage beschrijft de ontwikkelingen vanaf 1 januari 2025 tot en met 30 juni 2025, aangevuld met belangrijke ontwikkelingen in de periode daarna. Deze rapportage is in lijn met de eerdere rapportages, die hun basis hebben in de uitgangspuntennotitie «groot project vervanging onderzeebootcapaciteit» (Bijlage bij Kamerstuk 34 225, nr. 28).

De ambitie van Defensie bij materieelprojecten is op dit moment vanwege de aanhoudende dreiging zoveel mogelijk gericht op tijdige levering. Dit geldt ook bij het programma VOZBT, waarvoor ik op 30 september 2024 het contract met de leverancier Naval Group tekende. Het programma VOZBT is voortvarend uit de startblokken gekomen. De eerste mijlpaal van de realisatiefase is afgerond. Er wordt conform planning gewerkt naar de mijlpaal om vanaf 2027 het eerste staal te snijden, een volgend memorabel moment bij de bouw van de Orka-klasse onderzeeboten.

Ook de werkzaamheden voor de instandhoudingsvoorbereiding zijn in volle gang. Het doel hiervan is de CZSK-organisatie voor te bereiden op de introductie van de nieuwe onderzeeboten en de instandhouding hiervan gedurende de gehele levensduur. Dit gebeurt in samenwerking met Naval Group waarbij, in lijn met de *Motie Tuinman / Erkens (motie met Kamerstuk 34 225 nr. 61)* en met de strategische ambitie voor de inrichting van een maritieme *Maintenance Valley*, betrokkenheid van de Nederlandse industrie wordt bevorderd.

De betrokkenheid van Nederlandse bedrijven en kennisinstituten wordt steeds meer concreet, zoals blijkt uit de bijdrage vanuit EZ aan deze

¹ Het vertrouwelijke deel van de Vijfde voortgangsrapportage vervanging onderzeebootcapaciteit is ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

voortgangsrapportage. Op 10 september 2024 sloot de toenmalige Minister van EZ de industriële samenwerkingsovereenkomst met Naval Group. Sindsdien is het merendeel van de bedrijven die hierin zijn opgenomen, gecontracteerd in de voorbereiding op de start van de bouwfase.

Defensie, het college van burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Helder en het college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland zijn alweer enige tijd geleden een bestuursakkoord overeengekomen voor de ontwikkeling van het Maritiem Cluster in Den Helder (het OMC). Defensie ontwikkelt een integraal infrastructuur en vastgoed plan voor de Nieuwe Haven in Den Helder. Het OMC helpt als randvoorwaarde de infrastructurele aanpassingen die nodig zijn voor de nieuwe onderzeebootcapaciteit door Defensie te realiseren.

Sinds de start van de realisatiefase is er sprake van een intensivering van de samenwerking tussen de Franse en Nederlandse onderzeediensten. Er zijn meerdere uitwisselmomenten geweest. Zo doet CZSK-personeel ervaring op aan boord van Franse onderzeeboten en nemen Franse en Nederlandse opvarenden deel aan elkaars opleidingen. Deze samenwerking bevordert kennisopbouw, kennisbehoud en interoperabiliteit.

Naar aanleiding van mediaberichtgeving over een cybersecurity incident bij Naval Group zijn geen aanwijzingen gevonden dat dit betrekking heeft op informatie van het programma VOZBT. Op verzoek van Defensie heeft Naval Group nader onderzoek gedaan en dit beeld nogmaals bevestigd.

De eerstvolgende halfjaarlijkse voortgangsrapportage ontvangt uw Kamer op 1 april 2026.

De Staatssecretaris van Defensie,
G.P. Tuinman